

NÉPI EGYSÉG

BRASSÓ

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: KURKÓ OYÁRÁS

Befolyozza a brassói törvényeket G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Militară a Pressai sub No. 1437.7.X.1944

Egyetlen egy hónapra 4500 lej

MIRDETÉSI DIJAK: Hírvonatban, hűdteményben, szűkítettben 300, közgazdasági közteményben 800 lej szavanként (közteményben 20 szd). Keretes hirdetés négyzetcentiméterenként 300 lej. Gyászjelentés négyzetcentiméterenként 850 lej. Dijk előre fizetendők

A TERVEK ÉRTÉKE

Minden terv annyit ér, amennyit megvalósítottunk belőle — írjuk lapunk más helyén a Magyar Népi Szövetség brassói gazdasági tanácskozásait részleteiben is ismertető nagy beszámolóinak kapcsán. Nem a kétkedés mondatja velünk ezeket a figyelmeztetés-felének hangzó szavakat, nem is az óvatosság vagy a borúlátás. Eltérően! Szilárd meggyőződésünk, hogy a mögöttünk maradt súlyos esztendő elegendő józanságot, kellő tárgyilagosságot fejlesztettek ki már a számlálás-lelkességre hajlamos magyarságban és mostantól kezdve jövőjét nem csak terveknek, hanem tetteknek is alapozza.

A brassói gazdasági értekezlet mindenestbe megmutatta, hogy kellő helyzetismerettel rendelkezünk a világ dolgai tekintetében. Lehetőségeink felmérésénél pedig számításba vesszük immár a valóságot is. A tanácskozók magatartása világosan tükrözte azt a felismerést, amely a népek életében a gazdasági és anyagi természetű jelenségek fontosságának fel-felismeréséhez vezet és amely egyetlen biztos alapot képez bármilyen népi, nemzetiségi vagy társadalmi politikának.

Ezen a téren mind a mai napig gyengék voltunk. Az önbizalmat sohasem ért és ha bevalljuk a gazdasági vonatkozásokban elkövetett hibáinkat, tévedéseinket, vagy mulasztásainkat, ezzel csak sajátmagunk fejlődését segítjük elő. Minden bizonnyal a külső beldegrészt magyar fél-műlt bűntörő öröksége, hogy céljainkat szemlélve sikkon mindig pontosabban és világosabban tudtuk megfogalmazni, mint gazdasági vonatkozásokban. Mihelyt a gazdasági alapok vizsgálatahoz jutottunk, a szánk dádógo lett, a kezünk tétova és úgy tekintettük az egészet, mint valami szükséges rosszat, amely — ha a sors segít — megvalósul, de ha nem, hát ki tehet róla?

Itt az ideje, hogy véglegesen szakítsunk ezzel a gondolkodásmóddal! És reméljük, hogy a brassói értekezlet igen fontos munkát végzett ezen a téren. Mert ha új világot akarunk teremteni a régi helyén, ha a magyarság tömegeiben még lapangó maradt gondolkodásunk elemeket végleg fel akarjuk számolni, akkor kezünkbe kell vennünk a gazdasági kezdeményezést is. Demokrata politikai szervezeteink munkája csak akkor lesz és csak akkor lehet eredményes, ha az elméleti végrehajtandó változást a gazdasági téren bekövetkező változással köti egybe. A demokráciának nemcsak az agya, de a zsebké is hatnia kell. S minél előbb végzi el ezt az utóbbi feladatot, annál hamarabb fogja megvalósítani az elsőt.

Ha elhanyagoljuk a gazdasági tanáspontok elfoglalását, akkor a tegnapi ellenség háborúitlanul fogja tovább üzni a maga kis játékait. Az egykori földesur kétségtelen szakértelmét és minden jogász-kodó ravaszágát felhasználja majd arra, hogy a földosztás eredményeit semmivé tegye. Az üzérkedés, a feketés minden kitűnő üzleti szimatát, minden kereskedelmi képzettségét latbaveti, hogy a dolgozók verejtéke hullásán ő szerezzen jótalan hasznot. Ha nem verjük ki őket állásaikból, a markukba röghögnék s hagyják, hogy szép szavakat harsogjanak a piacon a szabadságról és testvériségről, amiközben ok újrakövessék a szétszakított láncokat. Ezt pedig mi, az új világ úgondolkodó magyarjai, immár nem engedhetjük meg többé.

Már azért sem engedhetjük meg, mert gazdasági vagy politikai tevékenységünket nem folytathatjuk elszigetelten, függetlenül a többi demokráciára törvő népi tevékenységtől. A brassói tanácskozások erre is világos tanulságokkal szolgáltak.

Az értekezlet tevékenységének bármelyik kiragadott részlete, vagy a határozati javaslat bármelyik pontja kétséget kizáróan igazolta, hogy a romániai magyarság gazdasági felemelkedésének útja egyúttal az ország újjáépítésének útja is. Amikor a magyarság jólétének fejlesztésén dolgozunk, akkor egyúttal az ország jólétét is fejlesztjük, mert a kettő elválaszthatatlan egymástól.

A brassói határozatok valódi jelentőségét ebből a szempontból kell megítélni. A Magyar Népi Szövetség csak politikai hagyományaihoz marad hű, amikor gaz-

dasági vonatkozásban is hangszólítja az elszigetelődéssel szemben az együttműködést, az elzárkózással szemben a bekapcsolódást és az elaprózottsággal szemben a nagy egységgel való szerves viszonyt. Így illeszkedik bele a brassói gazdasági értekezlet munkája a brassói demokratikus erőnek az újjáépítésért, a termelés fokozásáért és a dolgozó rétegek helyzetének megjavításáért folytatott küzdelmébe.

Ezzel a nagy egységgel a romániai magyarság is bekapcsolódik abba a gazdasági fejlődésbe, amelyet Románia számára a Szovjetszövetséggel való kapcsolatok helyeznek kilátásba. Eppen a brassói tanácskozások rendén hangzottak el rész-

letes felvilágosítások azokról az előnyökről, amelyekkel Sovromlenn megalakulása és munkája jelent a Székelyföld faipara számára. Ezen a téren és sok más feltevése révén a romániai magyarság is hamarosan meg fogja találni azt a természetes gazdasági térféközösdést, amely számára az egyetlen járható út anyagi nehézségeiből való kibontakozásra.

Mindennek csupán egyetlen dolgot kell szem előtt tartania. Azt, hogy minden terv annyit ér, amennyit megvalósítottunk belőle. Már pedig elengedhetetlen, hogy a brassói gazdasági tanácskozások kapcsán lefektetett terveinket meg ne valósítsuk, sőt túl is ne szárnyaljuk őket!

SZEMLÉR FERENC

Halálra ítélték Antonescuék

(Bukarest) A háborús bűnösök felett ítéleket Néptörvényszék tegnap hozta meg ítéletét az Antonescu és társai perében. Antonescu Ion, Antonescu Mihail, Horia Simă (távollétében), Pantazi Constantin, Vasiliu Pălt, Sturza Mihail (távollétében), Protopopescu Ion (távollétében), Georgescu Corneliu (távollétében), Papamăce Constantin (távollétében), Iasinski Vasile (távollétében), Alexianu Gheorghe, Lecca Radu és Cristescu Eugent halálra ítélték.

A többi vádlottakat a következő büntetéssel sújtották:

Dragos Titus 15 évi kényszermunka, Dobre Gheorghe életfogytiglani fegyház, Marinescu Ion 20 évi fegyház, Brăileanu

Trăian 20 évi fegyház, Popescu Dumitru 10 évi börtön, Petrovicescu Constantin életfogytiglani fegyház, Dănuțescu Constantin (távollétében) életfogytiglani kényszermunka, Busătu Constantin és Mares Nicolae 10 évi és Tomescu Petre 15 évi kényszermunka, Dumitru V. (távollétében) életfogytiglani fegyház.)

Az ítélet értelmében valamennyi elítéltnek elkobozták a vagyonát.

Az elhangzott ítélet ilyenformán megfelel az ország népe kívánságának, amely országszerte hatalmas tömegmegmozdulások keretében követelte a nép hőhéralnak példás megbüntetését.

(Bukarest) A néptörvényszék épülete előtt már a kora reggeli órákban jelentős

tömeg verődött össze, hogy elsőnek szerzhessen tudomást az Antonescu kormányzat bíráskodásának ítéleiről. Számos újságíró, köztük külföldi lapok tudósítói is, szintén megjelent az ítélet kihirdetését várta. Az újságírók azonban csak az épület előcsarnokába léphettek be.

Délután 9 órakor a néptörvényszékre megérkezett Voitonovici Alexandru, a népbírók elnöke is, Stoican és Dobrian közvádlók kíséretében. A néptörvényszék elnöke az újságírók kérdésére kijelentette, hogy az ítélethozatal folyamatban van és az erre vonatkozó jegyzőkönyv megszerkesztése még külön három órát vesz igénybe. Így az ítélet kihirdetésére késő délután, vagy esetleg csak az este folyamán kerülhet sor.

Hazautaztak Párisból a külügyminiszterek

(Páris) A külügyminiszterek értekezletének befejezése után pénteken reggel Bevin, Molotov és Byrnes elhagyták a francia fővárost és repülőgépen hazautaztak országukba.

A négy külügyminiszter voltaképpen csak megszakított tanácskozásait, amelyet június 15-én ugyancsak Párisban fogtak folytatni. A közbeeső idő alatt a külügyminiszterhelyettesek Párisban maradtak és továbbmunkálkodnak az egykori csatlósállamokkal való békeszerződés tervezeteinek kidolgozásán, a felmerült

kérdések kiküszöbölésére. Feladatuk a külügyminiszterek által megvitattott kérdések összeegyeztetése és az Olaszországgal és a volt csatlósállamokkal való békeszerződésekhez kapcsolódó kérdések műszaki tanulmányozása.

A Reuter ügynökség megállapítása szerint politikai körökben az az általános nézet, hogy a párisi értekezlet nem volt hibával és az előző Londonban tartott külügyminiszteri értekezletnél sokkal jelentősebb eredményeket mutathat fel. Hang-

súlyozták továbbá, hogy az eszmecserék kedvező légkörben folytak. Most, hogy valamennyi külügyminiszter ismeri kartársi álláspontját, megvan a lehetőség arra, hogy a különböző felfogások összeegyeztetésével megtalálják a függőben lévő kérdések megoldásához vezető közep-utat. Jellemző ebben a tekintetben Byrnes amerikai külügyminiszter nyilatkozata, a melyben kijelentette, hogy jóllehet több kérdést nem oldottak meg, nem távozik csalódottan Párisból.

Maniuiista garázdálkodók igyekeznek Háromszéken éket verni az együttélő népek közé

A Vaszgárda papja mint ünnepi szónok május 10-én

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítótól.) Mint ismeretes, Sepsiszentgyörgyön és Háromszéken vármegyében bensőséges ünnepségek keretében ünnepelték meg a május 10-ét, a győzelem és a szabadság napját.

Mind a románok, mind a magyarok nemzeti viselkedésben vonultak fel az ünnepség színhelyére és a demokrata románok testvéri jobbat nyújtottak a székelység felé.

Mint az ország minden városában, az ünnepséget itt is közismert maniuiista csoportok igyekeztek megzavarni, de kiserleteik a demokrata szervezetek ébersége folytán megúsultak.

[Május 10-e óta azonban egyre szaporodnak a jelentések a sepsiszentgyörgyi me-

gyeferőségen a Maniu-bandák növekvő kábágasairól söt merényleteiről.

Egy kovásznai jelentés szerint Kovásznán és Vajnaván Maniu hívei minden este csoportokba verődve támadják meg a székelységeket. Zabolán egy este belöttek a Magyar Népi Szövetség helyiségének ablakán. Szentkatolán pedig Márton Aron püspököt nyitott megakadályozták abban, hogy szentmisét tartthasson a katolikus székelységeknek.

Egy másik jelentés érkezett Ormós községből, ahol a község román nemzetségi jegyzőjét félholtá verték, a maniuiista garázdálkodók, mert május 10-én méltatni merle a Groza kormány

érdemeit.

A tanító és a pap pedig maniuiista jel szavak hangzatosával próbálta megzavarni az ünnepséget. A meglepő csak az hogy Ormósban éppen az a lelkész beszélt, aki annakidején a vaszgárda lelkes irányítója volt ebben a községben. A községhez ugyanis ma is felleve őzik azt az ártatót, amely 1940-ben arról értesítette a községet, hogy a vaszgárda-mozgalom ün-mösi vezetőjévé Laurentiu V. ortodox lelkész neveztek ki, valamint a gárda hivatalos helyisége is Laurentiu házában volt.

Nem kételkedünk abban, hogy demokrata hatóságaink mindent el fognak követni a rendbontó elemek megfékezésére a demokrácia és az együttélő népek meg-békéltése érdekében.

A demokratikus hadsereg a nép hadserege — Egyformán védelmezi az együttélő népek érdekeit!

== HIREK ==

Napiár

Vasárnap, 1946 május 19. A nap kel 4 óra 18, nyugat 7 óra 51. Kat.: Csicszerda p. — Prot.: Ivó. — Ort. Petrik. — Zsidó: 6706 év. Járás 18.

Hétfő, 1946 május 20. A nap kel 4 óra 14, nyugat 7 óra 52. Kat.: Bernadina. — Prot.: Bernát. — Ort.: Találé, Zsidó: 6706 év. Járás 19.

Érdeklődő gyűjtemények Brassóban
Szombaton: Cateana, Hosszú utca 1 és Velth, Vasút utca 58.

Vasárnap: Németkő, Szabadság-tér 5 és Lukács, Vasút utca 20.

Hétfő: Jókai, Kapu utca 17 és Masn, Kut utca 74.

Idegen

szavakat nem szívesen használunk lapunk hasábjain. Lehetőleg kerüljük a tudósok látszó, de lényegében csak tudományos idegen kifejezéseket. Tapasztalataink szerint mindent el lehet mondani magyarul és a tiszta beszédet könnyebben meg lehet érteni, mint a szókészlet magasságot hálalándzát. Sajnos, magyarságunk szókészlete és a rossz szokások még nagyobb. Polytomos figyelemre van szűkítve, hogy lelküldhessük őket. Ezért köszönjük annak az ismeretlen olvasónak barátai figyelmeztetését, aki tegnap érkezett leveleiben három különösen káros idegen szót idéz fejünkre. Igérjük, hogy ezután még jobban vigyázunk.

Felhívás a nemesszívú brassói magyartestvérekhez. Nagy Sándor munkás testvérünk, aki három apró gyermekével a legnagyobb nyomorban él, maga súlyos betegnek fekszik, azzal a kéréssel fordul a mindig áldozatkész brassói magyarsághoz, hogy nehéz helyzetben legyenek segítségére. Legkisebb gyermekét, egy kéthónapos kisfiút és egy kétéves féléves leánygyermekét örlöbde adná, hogy ezzel is könnyítsen helyzetén. A Magyar Népi Szövetség Brassó városi szervezete ezúton kéri fel tagjait, hogy akik pénzbeli adománnyal, vagy gyermekszerezzel tudnak segíteni, jelentkezzenek a MNSZ Mester-utcai székházában, a hivatalos órák alatt.

A Magyar Népi Szövetség bölényei szervezte május 20-án, hétfőn este 7 órai kezdettel tartja rendes heti gyűlését a Deresteyi-utcai székházában. A gyűlésen Szász István hírlapíró tart politikai beszámolót.

Anyák napja az evangélikusoknál. A brassói magyar evangélikus egyházközség vasárnap, május 19-én délután 5 órakor a templomban tartja meg az anyák napját az evangélikus tanítványok részvételével. Alkalmi beszédet mond Zsidó Dónát Nagy Erzsébet dr.

A kézdívásárhelyi kereskedők nyári zarándokrendje. A kézdívásárhelyi kereskedők szakmai szervezetének határozata szerint az üzletek reggel hét órától délután 2 óráig tartanak nyitva.

A brassói cionista szervezet május 21-én este 8 órakor tartja rendes előadását az árvaházutcai zsidó hitközség termében. A belépés díjtalan.

Penicillinger Kólozsvárt. A kólozsvári „Napochemia” vegyi gyár új fejlesztését befejezték. A gyár főleg insulint, dilatint, bizmutot, C-vitamint, Salvarsant gyárt, de minden előkészületet megtettek, hogy néhány hónapon belül a penicillin előállítását is megkezdjék.

Halafos ítéletet hozott a nagyszebeni hadbíró. A Nagyszebenben székelő VII. hadtest hadbírósa halálra ítélte Badea I. Gheorghe többszörös katonaszökevényét, aki hamis iratokkal 1939 óta a legkülönbözőbb bűncselekményeket követett el. Többször ítélték súlyos börtönre, egyszer halálra is ítélték, de mindannyiszor sikerült megszöknie. Jelenleg a nagyszebeni hadbírósa börtönében várja az ítélet végrehajtását.

Megtalálták a japánok elrejtett kincseit. Japánban a megszálló amerikai hatóságoknak egy japáni táncosnő elárulta, hogy közvetlenül a fegyverletétel előtt több japán tiszt a tókiói öbölben körülbelül két vasuti kocsi rakomány aranyat és platínát süllyesztett a tengerbe, hogy így elrejtse az amerikaiak elől. A hatóságok a megjelölt helyen találtak is egy szállítóhajót, amelyről a buvárok eddig 50.000 dollár értékű pla-

A Székelyföld munkássága népes gyűléseken követelte a háborús bűnösök megbüntetését

(Sepsiszentgyörgy) A város szervezett munkássága szedán délelőtt és délután nagy tömeggyűléseken követelte a háborús bűnösök példás megbüntetését. Ezalkalommal az Antonescuval együttműködő „történelmi” pártok vezetői ellen is záposan tüntettek.

Délután a város lakossága, valamint a közigazgatási tisztviselők tartottak népes gyűlést a városi mozgó termében, akik egyhanguan csatlakoztak a munkásság által követelt halálbüntetés kéréséhez. Az Országos Demokrata Arconal he-

ly tanácsa a demokratikus pártok és szervezetek nevében a gyűlések határozatait táviratban közzétették az illetékes fővárosi hatóságokkal és a Népbírószékhelyekkel, amelyben bejelentették, hogy Háromszék megye népe csatlakozik a közvédlők javaslatához.

(Kézdívásárhely) Kézdívásárhelyen este tartottak az Országos Demokrata Arconalban tömörült pártok, valamint a szakszervezetek nagygyűlést tartottak a Vigadó nagytermében, ahol egyöntetűen követelték a háborús bűnösök megbüntetését.

és a reakciós maradványok felszámolását. A gyűlésen Bodor Kálmán és Ugy Antal után Keresztes Lajos, az egyesült szakszervezetek elnöke tartott beszédet, amelyben rámutatott arra, hogy a háborús bűnösökkel világszerte kemény kézzel bántak el és mi sem maradhatunk a béke és szabadságszerető népek mögött ezen a téren. A Haladó Ifjúság nevében Bálint István beszélt, aki beszámolt arról, hogy a megye falvainak demokratikus lakossága is egyhanguan foglalt állást a háborús bűnösök példás megbüntetésével.

Újabb reakciós hullám Spangolországban

(London) A Renter hírlapnyökség értesítése szerint a Franco Spanyolországban újabb fasiszta erőszakosságokról érkeztek hírek.

Az utolsó két nap leforgása alatt 52 fasisztaellenes harcost tartóztattak le, köztük több kommunistát. A letartóztatottak helyzete kétségbeesett.

A spanyol hadbírósa ma kezdi tárgyalni Santiago Alvarez és Zapirain Sebastian fasisztaellenes harcosok ügyét, akiket még múlt év szeptemberében tartóztattak le, amint a francia-spanyol határt átlépték. Ugyanakkor Nagybritannia madridi köve-

te felhívta a Franco kormányt figyelmébe, hogy ennek a két embernek a perbe fogása rendkívül előnytelen helyzetben világot láttatja meg a spanyol kormányt a világ közvéleményének szemében.

A spanyolországi börtönökben jelenleg mintegy négyezer politikai fogoly sínlódik. (Madridi általános vélemény szerint ezt a két fasisztaellenes harcost valószínűleg nem ítélik halálra, mert önként tértek vissza az országba. Garciát és társait annak idején azért végezték ki, mert megkísérelték ismét megszervezni a spanyol szocialista pártot.

A parancs

1943 nyarán bücsűt vettem a magyar hadifoglyok egy csoportjától. A fiúk, akiket heteken át egy vízen, egy kenyéren éltem, kicsit meg voltak hűvös, amikor elbúcsúztam tőlük. Az egyik fiú, egy budapesti ifjúnkás — mi tagadás benne, elsrta magát.

— Miért sírsz, fiám?
— Már hogyné sírnék, amikor sohasem látjuk többé az órnagy elvtársat.

Számár vagy, fiám! Egész biztos vagyok benne, hogy rövidesen találkoznunk fogunk.

— Hol? — Kérdezte könnyei között mosolyogva az ifjúnkás.

— Hol? — ismételttem meg a kérdést és megvakartam a fejemet. Hát tudom mit, találkoznunk Munkácsra a Csillag-szállóházban. Hogy mikor, azt most sem tudom megmondani. De azt megígérem, hogy én ott leszek és kérek, légy te is ott. De el ne késs! — mondtam meghatva és meghatottságot nevetéssel takarva. Tizenhat tizenhét hónapra később.

1944 október 27-én a Vörös Hadsereg felszabadította Munkács városát. Én első este érkeztem be Munkácsra faradtan, átfáztva. Az ideiglenes városparancsnokságtól a Csillag-szállóházban kaptam szobát.

Újra rudat hoztak a felszínre. Az elsőlyesztett kincs értéke meghaladja a 2 millió dollárt.

Idegenforgalmi bizottság alakult Csikszereván. Csikszereván megalkult a helyi idegenforgalmi bizottság, melynek elnöke Székely Géza lett. A bizottság megkezdte működését és rövidesen üzemképessé teszi a környékbeli fürdőket és gyógyhelyeket.

Meghívó. A Brassói Bőr és Cipőipari Munkások Tekelő Egyesülete, az „Igazság”, május 19-én díjversenyt rendez a Rakodó völgyében, Támpánál, reggel 9 órai kezdettel, melyre a tekelő sportklubot meghívja a rendezőség. Kedvezőtlen idő esetén május 20-án lesz megtartva. A Rendezőség.

Meghívó. Az önkéntes iparos mesterek szövetségének Brassó központja, a hozzá tartozó 10 szakmai szervezet összes tagjának a tudomására hozza, hogy vasárnap, május 19-én d. e. fél tíz órai kezdettel az Aro mozgóképszínház termében a P. N. P. keretén belül Barbu Rădulescu, a Romániai Iparosmesterek Általános Szövetségének az elnöke fog az iparosokat érdeklő kérdésekről beszámolót tartani. Tekintve a beszámoló fontosságát, kérjük tagjainkat, minél nagyobb számban megjelenni. — Kérjük vidéki szakszervezeteket, hogy kiküldjékkel

minél nagyobb számban vegyenek részt. A Vezetőség.

Hakozsi, Brassó, szombaton, május 18-án este fél 9 órakor teadélután rendez a Regal kávéház termében. Klubunk tagjait és pártolót ezúton hívja meg a rendezőség.

A brassói önkéntes bűrpári és cipész-mesterek szakmai szervezete kéri tagjait, vidékieket is, hogy a megyei szövetség részére készített feketebőrből készült cipőket hétfőig, május 20-ig szolgáltatassák be az anyagraktárába. Hétfőn, május 20-án délután 3 órai kezdettel gyűlés lesz és kéri a tagok megjelenését. A gyűlés keretében anyagkiosztás lesz és csak a megjelent tagok kapnak anyagot. A tagok fejéknél 5 kő hulladékot és befésbőrt kapnak. A Vezetőség.

Csikszereván apró és keretes hirdetéseket eredeti kiadóhivatali áron felvesz ottani megbízottunk, Kossuth Lajos-utca 74 szám.

Nagyszebenben Libiczek Adél, dohánytösdjében, str. Elisabeta 29 sz., hirdetések eredeti kiadóhivatali árral adhatók fel.

Sepsiszentgyörgyön hirdetéseket eredeti kiadóhivatali árral Zeke László megyei megbízottunk veszi fel. Zöldespiac 10.

Művészet és Művelődés

A Székely Vegyeskar

A háborús alétságban tespedő erdélyi magyar éneklari műveltségünknek mulla irányt az élniakarást bizonyító marosvásárhelyi Székely Vegyeskar, melyet Chil Miklós karmester szervezett, irányít és vezényel. Végre énekkaraink szaktitáral a szellemetlen, makacs, csak szórakozás kereső német kispolgári énekléssel. A fejlődés és újraedzés útját a Székely Énekkar Bachnál, Palestrinánál és a nagy kőzékori mestereken át, az új magyar kórusművészet művein: Bárdos, Ádám és Kodálynál keresik. Különösen az többi kórusokat énekeltek szívből, meggyőző dással, fegyelmelvezten.

A Székely Színház nagy sikere Régenben

(Régen) A Székely Színház az elmúlt szombaton és vasárnap Tompa Miklós igazgató vezetésével Régenben vendégszerepelt. Szombaton a „Mosoly országát” vasárnap a „Luxemburg grófiát” adták elő a Városi Mozi színpadán megjelent nagytermében. Az együttes kitűnő játékát, a pompás díszleteket s külön-külön Kovács Irén, András Márton és Lóránt György szereplését a hivatásos magyar színházhoz első alkalommal eljutott régi magyarok tündető felekedéssel üdvözölték.

Egy üzbég film: A Napkeleti Szerelmesek

A film különleges értékét és érdekességét az adja meg, hogy — üzbég művészek, üzbég nyelven játsszák. A még nemrég olyannyira elnyomottságban élő üzbég nép művészeinek nagyszerű játékát át bepillanthatunk egy előttünk teljesen ismeretlen kultúrába.

Egy gyönyörű emberfajta, gyönyörű emberpéldányainak kiforrott játékán keresztül elevenedik meg a „napkeleti szerelmesek”, Zuhra, a kán leánya és szerelmese: Tahir szépségesen szomorú regénye, hogy csupán keretét adja a zsarnok kán uralom ellen törő nép mozgalmának.

Az Ezeregyéjszaka meséinek bája és titokzatosága, a nagyszerűen megrendezett és fényképezett tömegjelenetek izgalma és a mindenben átvilágító, mindent átforrósztó Eszme diadala a három tényszerű, amely az üzbég színészek és rendező munkáján kívül is komoly sikerre avatja a filmet.

„Eltűnt erdélyi zsidó költőink nyomában” címen rendezett köznyilvános estét csütörtökön a volt Deportált Zsidók Szövetsége Kolozsváron. Az előadás a fasizmus áldozatait esett Antal János, Arató András, Bárd Oszkár, Erdélyi Ágnes, Fekete Ferenc, Gábor István, Heves Renée, Karácsony Benő, Korvin Sándor, Ligeti Ernő és Salamon Ernő műveit adták elő.

Brassói mozgóképek műsora:

Astra: A cirkuszkirály. — Aro: Gazdátlan asszony, (magyar film). — Corso: A hegyek lánya (magyar film). — Lumina: Nagyapó. — Redut: A címzett ismeretlen (magyar film). — Scala: A máltai ház. — Capitol: Gyilkosság a Maginot vonalban.

Alljunk meg egy szóra!

SOK PÉNZ gyűlik meg ma egy-egy helyen. Sokszor ott, ahol legkevésbé gondolnánk az ember.

Mit csinálnak ma az ilyen pénzzel? „Aruba fektetik” — másszóval elfektetik. És gátolják vele a termelést és mélyítik a gazdasági válságot, a dolgozó tömegek rovására. Az ilyen sötét utakon mozgó pénz elvakult céllal csak azért forog, hogy önmagát szaporítsa. Természetes, hogy ilyen meddő cél mellett nem történhetik vele más, mint hogy elérte telenedik. Az egészséges cél a pénz számára a termelésbe való befektetés. Ezzel növekszik a termelés, vele a jólét és szaporodnak az emberek jövői. A pénz pedig fokozatosan visszanyeri eredeti hivatását.

Szerencsére a forgó pénznek tekintélyes része nem kerül a vakon üzletező fektetések kezébe. Felismerésként közvetlenül kikerül falura és ott, mivel kevés az áru, mincs miibe befektetni, megreked, felhalmozódik. Mi lesz ezzel a pénzzel? Lassan és biztosan elérte telenedik. „A pénz szemét” — mondja megvetéssel a falusi termelő és akkor sem örül, ha degeszig is tölti vele a szalmazsákját.

A pénz szemét! Amde éppen a falusi termelő tudja legjobban, milyen értéke van a szemétnek! Hogy meg tudja trágyázni a talajt pompásan termőre! Ez a szemét pénz is kitűnő trágya ma az okos falusi gazda kezében. Kitiűnő trágyája lehet ma népünk ipari termelésének, ha gazdáink befektetik olyan termelő vállalkozásokba, amikről a brassói gazdasági értekezleten esett szó.

Mikor volt a falusi termelő kezén annyi pénz, mint ma? Mikor volt módja arra, hogy tökébfektetéseket tegyen otthoni termelő üzemekbe, amelyek jó kereseti lehetőségeket teremthetnek a falu számára. Hogy többé ne kelljen már a gazda második legényfiának vándorolót a kezébe vennie és idegenben kereset után néznie. Mert ezután odahaza is megtalálhatja. Megtalálhatja abban az otthoni fond, vagy szövő üzemben, lisztőrő, vagy papírmalomban, a keresett diatoma, búdai föld, vagy egyéb bányákban és a közeteket megőrő és feldolgozó malomokban és üzemekben, az erdei fűrészekkel szövetkező sokféle fiamegmunkáló gyárakban, amelyeket egész seregünkre mind mind létre lehet hinni jószáma, biztos kis, hazai termelő vállalatok alakjában — ahonnan a szemétpénzből, ami ma a falum megreked és a szalmazsákot tömi tehetetlenül.

Egyik legtapasztaltabb határozata ezért a brassói gazdasági értekezletnek az volt, amelyben a Magyar Népi Szövetség gazdasági bizottsága felhívta népünk minden hű fiát, hogy ki-ki jelentse azonnal a MNSZ helyi szervezeteinek, valahol csak a vidéken hasznos termelő vállalkozásra tud komoly lehetőséget. A MNSZ helyi szervezete azonnal továbbítja az ilyen híradást a Romániai Magyar Gazdasági Tanácsnak és ez szakértőkkel nyomban megvizsgálja a helyszínen a bejelentett lehetőségeket és a szükség szerint gondoskodik fog tökébfektetéséről, irányításról. Ezzel a népi érdekű céllal és rendeltetéssel alakult meg éppen a Gazdasági Tanács!

Van ma már hova befektetni a megrekedt pénzt Erdélyben a magyar termelőknél. Befektethetjük hasznos termelő vállalkozásokba, amivel ma népe fiain és önmagán a legjobban segíthet! Így lesz a szemétből kincs, amiből élet, és egészséges jólét fakad... Nem kell kétszer mondani, ezt a természeti törvényt a falusi termelő ismeri legjobban!

A MÁSODIK NEPI RENDELO is megnyílt a Brassói úton. Szűfén a Brassó mellett csángó Négyfalu egyik községében, Hosszrafalun, ahova ugyancsak Brassóból naponta kijár egy másik magyar orvos és ingyenesen rendel a szegénysorsú betegek részére nemzetségre való tekintet nélkül.

A munkások után, akik gazdasági szerződés útján, szakadt lábbelít járnak ki a városból javítani a falu rühtaljai részére ingyen, testvérbarátságából, orvosaink is megkezdtek falufelügyeletüket, hogy legdrágább kincsükben egészségükben védjék meg a nép dolgozó fiát. A munkás

(Kolozsvár) Kedden délután a kolozsvári Népbírók a vádlottak kihallgatásával kezdte meg a tárgyalást. Elsőnek Zoja Józsefet, a marosmegyei községt jegyzőt hallgatták ki. A Németországba elhurcolt 132 személy miatt vonják felelősségre. Zoja aztal védekezett, hogy 1944-ben alispáni rendeletre cselekedett.

Zahariás Lajos, a máramarosmegyei Desze községt jegyzője mentésére azt hozta fel, hogy a Németországba elvitt munkások névsorát nem ő állította össze.

Farkas József borsai jegyző utasítására megtagadta a zsidóknak helyhatósági bizonyítvány iránti kérését és résztvett 34 zsidóknak Galiciába való deportálásában. A vádlott tiltakozik a vád ellen.

Rath Abraham Borsai volt kereskedő, mint tanu bizonyítja, hogy Farkas csak azoknak a zsidóknak adott bizonyítványt, akik azt megfizették. A szegény zsidókat — galíciai menekülteknek nyilvánítva — deportálták. A 34 száműzött közül csak 4 jött vissza, 8 még az úton éhen halt, és hetekkel később az egyik közeli hegyen több borsai zsidó hullájára akadnak.

Elnök: Mit gondol a tanu, miért vitték el éppen a szegény zsidókat?

Tanu: En úgy gondolom, hogy azért, mert ezeknek nem volt semmijük és az elhurcolást látva, a gazdagok — féltelmükben — adnak pénzt. Adtak is. Tudomásom van arról, hogy egyszer 10.000 pengőt vett fel Farkas.

Pop Victor, a szamosmegyei Bojérfalva bírójá tiltakozik a vád ellen, hogy a németországi munkára elvitt emberek kijelölésében segédkezett volna. Man Vastle tanu előadja, hogy lányát erőszakkal hurcolták el. Maris Maria arról tanusodik, hogy a községhen annakidején azt dobolták ki, hogy aki nem jelentkezik munkára, felövik. Bud Márta, Bud Andrei és Lesan Anna szintén arról tanusodik, hogy erőszakkal vitték el őket.

Marusceag Todor, a máramarosmegyei Tiszakarácsonfalva nyugdíjas iskolaigazgatója tagadja, hogy része lett volna a Galiciába deportált zsidók kijelölésében.

Patzko Elemér dr., ügyvéd, a volt Erdélyi párt képviselője — a vádirat szerint — tiltakozik az ellen, hogy az ügyvédi kamarának 6 százalék román és zsidó ügyvédnél több tagja legyen. Tanuként

Hirsch Tibor dr. nagyváradai ügyvéd elhallgatja ki, aki Patzko irodájának alkalmazottja volt. A tanuk tudomása van arról, hogy Patzko a parlamentben felszólt az ügyvédi kamara zsidó és román tagjai ellen, de vele szemben jöndu-latu volt a zsidótörvény, ellenére is alkalmazta irodájában.

Pinter István nagyváradai ügyvéd vallomásában azt állítja, hogy Patzko zsidó holmik rejtgetéséért fer is jelentették. A budapesti idegenellenőrző hivatalnál közbenjárva, megmentett embereket a deportálástól és része volt a román lakosság házirozetben való tartása megszintetésében.

Bethlen Béla Szolnokdomboka megye volt főispánja, a vád szerint, a román lakosok Németországba való elhurcolását segítette elő és mint a megye vezetője, felelős volt a megyében történt elhurcolásokért. Bethlen Béla védekezésében elmondja, hogy a Hivatalos Lapban 1943-ban megjelent mezőgazdasági mozgósítás szerint a megyék egy bizonyos számú munkást voltak kötelesek az állam rendelkezésére bocsátani.

Nyilvánosságra hozták India új alkotmánytervezetét

(London) Aftica angol miniszterelnök csütörtökön olvasta fel Nagybritannia Indiára vonatkozó hat pontból álló tervét. A tervet egyidejűleg Új-Delhiben is közétették.

A terv hat pontja, amely India alkotmányra tesz javaslatot, több vonalaiban a következő: 1. Indiai Államszövetséget létesítenek, amely magában foglalja mind a Brit-Indiát, mind az indiai független államokat. A közlekedés, had- és külügyeket az államszövetség önállóan intézi saját anyagi erőivel. 2. A szövetségnek vég-

rehajtó és törvényhozó hatalma lesz, amelyet a brit-indiai és az államok képviselői alkotnak. 3. Valamennyi olyan kérdést, amely nem tartozik a szövetség hatáskörébe, az illető vidékek intéznek. 4. Az államok minden kérdésben illetékesek és minden olyan hatalmat gyakorolnak, amelyet nem adtak át a szövetségnek. 5. Különböző vidékek szabadon csoportosulhatnak és közös törvényhozó és végrehajtó hatalmat gyakorolhatnak. 6. Az Államszövetség és az egyes vidéki csoportok alkotmánya kikötéseket tartalmazhat, amelyek

lyeket mindkét fe törvényhozó testület szótöbbséggel szavazhat meg.

A tervet Indiában tartózkodással fogadták. Mind a hindu, mind a mohamedán körök még tanulmányozták a tervet. Közben Wawell lord, India alkirálya nagy erőfeszítéseket tesz, hogy egy olyan átmeneti kormányt tudjon alakítani, amelynek 15 minisztere legyen, köztük 5 hindu, 5 mohamedán, a többi tárcát pedig az Indiában élő többi nemzetiségek képviselői töltik be.

Uj eredeti művekkel jelentkeznek az erdélyi magyar irodalom az idei könyvnapon — s hamarosan megindul az irodalmi folyóirat is

(Brassó). Kurkó Gyárfás országos elnökkel együtt a napokban kereszttel utazott Brassón Gaál Gábor, az ismert demokráta író a „Korunk” egykori szerkesztője, jelenleg a Bolyai-Egyetem tanára. Munkatársunknak sikerült rövid beszélgetést folytatnia a neves szellemi harccsal. Az eszmecsere során csakhamar kiderült, hogy az erdélyi magyar irodalom régóta tervezett új folyóirata az „Utunk” a hó végére, a Magyar Népi Szövetség udvarhelyi nagygyűlésének idejére megjelenik.

Az induló irodalmi lap szerkesztője maga Gaál Gábor, aki a beszélgetés kapcsán a következőkben határozta meg a folyóirat célját:

A lap irányát a népi demokrácia szabja meg. Maga közvetlenül nem, csak közvetve politizál. Feladatának tekinti nemzeti művelődésünk kereteinek tartalommal való megtöltését, illetve ennek a tartalomnak az értékelését.

Munkatársai közé nemcsak írókat kíván bevonn, hanem az élet más területeinek szakkembereit is, tanárokat, tanítókat, üzemi, gazdasági és szakdolgozó szakembereket. A lap a legszélesebb társadalmi körnek az ügye, tehát természetesen a legszélesebb körhöz szól. A magyarországi demokratikus művelődés minden nagy kérdését magának is tekinti, ennek megfelelően foglalkozik vele.

Természetesen ugyancsak foglalkozik a román, a szovjet és általában az európai művelődés kérdéseivel. Ezzel kapcsolatban elősegíteni kívánja a műfordítói tevékenységet. Ez vonatkozik elsősorban a román irodalomra és a szomszédos népek irodalmára, de kiterjed a távolabbiakra is. A szovjet iránti érdeklődés te-

kintében a gépies érdeklődést szervezzé kívánja feloldani. Művelődési kérdéseink mellett a lap, a terjedelme adta lehetőségek keretében, a szépirodalom közlését is vállalja, elsősorban természetesen az irodalmi kis formákat.

A lap általában komoly híralatot kíván gyakorolni. Stílusa a jó tárgyszerűség, melynek köze van itt való létünkhöz. Érdeklődni kíván minden társadalmi kérdés iránt.

A folyóirat szerkesztő bizottságában egyébként Kiss Jenő, Kovács György, Méliusz József, Nagy István és Szemlér Ferenc foglal helyet.

Munkatársunk ezután az erdélyi magyar könyvkiadás tervei és lehetőségei tekintetében intézett kérdést Gaál Gáborhoz.

— Az idei könyvnapra megjelenő könyveink egy része már nyomás alatt van — felelte a kérdező, aki tudvaleg a Józsa Béla Athenaeum szellemi irányítója — az illetékesek még nem határozták meg a könyvnap pontos idejét, addigra azon-

Az illetékesek előmozdítják az ujjáépítést célzó román-magyar polgári forgalmat

(Budapest.) A román-magyar polgári forgalommal kapcsolatban egy budapesti hírlaphirdesítő két illetékes helyhez fordult felvilágosításért. Kérdéseire a következő válaszokat kapta:

A Szövetséges Ellenőrző Bizottsághoz beosztott Zalka András követségi tanácsos ezt mondta:

— Minden olyan esetben lehetővé tesszük a román-magyar polgári forgalmat, amikor az illető utazása előmozdíthatja a két ország kereskedelmi és ipari érde-

keit, tehát a tényleges ujjáépítést, a tényleges termelést.

A budapesti román misszió vezetői, Tite Gheorghe és Moldován főkonzulk pedig a következőket jelentették ki:

— A román-magyar közlekedés a két kormány legfontosabb külpolitikai célját képezi. Jelenleg a külügyminisztérium az a szerv, amely ezt elbírálja. Egyetlen szempont van a két ország ujjáépítése, a demokrácia alapján. Akézt elősegíti, azt mi is segítjük. Akár gazdasági, akár közművelődési téren dolgozzék.

Tite főkonzul ezenkívül különösen a hadifogolyügyekben tevékenykedik, nemkülönben az 6 nevéhez fűződik többek között a magyar Opera bukaresti és a román Opera budapesti vendégjátéka, amely nagy siker jegyében folyt le mindkét vá-

NAGY MIHÁLY városban

A munkásság élelmezésének biztosítására

Nagyszabású mintagazdaságot létesített a szentgyörgyi szövőgyár ellátási csoportja

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójától) A Népi Egység már több ízben foglalkozott a sepsiszentgyörgyi szövőgyár kérdéseivel. A gyár a legmagasabbra fokozta a termelést, éjjel-nappal zugnak a szövőgépek és a Szovjetszövetség részéről rendelkezésre bocsátott nyersanyagból fonják a fonalat és szövik az árut.

A szövőgyár ellátó szerve figyelemre méltó munkát végez a másfélszer főt kitevő munkásság ellátása érdekében. A vezetés minden olyan dologról gondoskodik, amire a munkásságnak szüksége van.

Hogy az ellátó szerv még zavartalanabban végezhesse munkáját és a szükséges élelmiszert, mezőgazdasági terményeket, konyhakerti zöldségeket biztosítsa, nagyobb gazdasági vállalatot létesített. Ezzel kapcsolatban felkerestük az ellátócsoport vezetőjét, aki tudósítónkat a következőkben tájékoztatta:

— A Groza kormány egyik legnagyobb vívmánya az ellátó csoportok létesítésére vonatkozó törvény. Ez arra kötelezi a

munkásokat, hogy a kereskedők valamint a közvetítők és üzletről kifizetve, közvetlenül a termelőktől szerezzék be az alkalmazottak részére szükséges javakat s azokat minden haszon nélkül ossza ki. A dolgozóknak ipari termékekkel való ellátásával ezek a szervek rögtön gyakorlati eredményeket tudtak elérni, amennyiben az illetékes szakminiszterek az ország gyáraiban készülő termékek jelentékeny részét nekik utalták ki, túlnyomó részt egész alacsony áron.

Legyőzik az élelmezési nehézségeket

— Ezzel szemben a mezőgazdasági termékekkel egyelőre csak kisebb mértékben tudták tagjaikat ellátni. És mivel az élelmezési nehézségek még jó ideig a jövőben is fenn fognak állni, nagy horderejű sikernek könyvelhetjük, hogy gyárunk mintagazdasága rövid idő alatt valósággyá vált.

— A hadseregétől 176 hold, a kálnoki Bedő családtól 42 hold és a demokrata zsidó népközségtől 51 hold szántóföldet és azonkívül 96 hold kaszálót vett a vállalat bérbe. Ebből 130 hold árpa, 45 hold zab, 15 hold fekete borsó, 2 hold sárga-árpa, 1 hold petrezselyem, és 6 hold takarmányrépa már be is van vetve. Burgo-

nyával 65 holdat ültettünk be. A vetőmag teljes egészében rendelkezésre áll. Kálnokon a bérelt szántóföld egy részén, 8 holdon modern konyhakertészet létesült, melynek keretén belül 2 hold hagyma, 1 hold káposzta és 5 hold különböző fűszereket és zöldségeket. A Szépmezőn is egy-egy hold dughagyma került előtételre.

— Kedvező időjárási esetén fenti földterületek termése iránti mértékben könnyíti majd meg élelmezési helyzetünket. A konyhakertészetből már a következő hetekben várhatjuk a zöldségfélék egész tömegét.

berrel 16 nap alatt szántották fel a hadseregtől kölcsön kapott traktorral és 4 pár saját lovunkkal vetették be. Szükséges azonban, hogy a gazdaság gépparkját annyira növeljük, hogy nemcsak saját bérleteink megművelésére elegendő legyen, hanem hogy a korszerű felszerelést nélkülöző kisgazdáknak is segítséget nyújthassunk.

— Kedvező éghajlati viszonyok mellett a 96 hold kaszáló módot nyújt majd a vállalatnak arra, hogy nagyszabású tehén- és sertés- és berendezzen. Ez arra lesz hivatva, hogy a munkásait és munkásgyermekeit az annyira nélkülözött friss tejjel lássa el.

— Az időjárási viszonyokon kívül az említett célkitűzések megvalósítása azon is múlik, hogy bent az üzemen mennyiben tesszük magunkat demokratikus kormányunknak a többtermelésre és munkafegyelmre vonatkozó követelményeit — fejezte be nyilatkozatát az ellátó csoport vezetője.

Sertéshizlalda a következő feladat

— Mielőtt a szarvaság veszélye elmúlik, legürgősebb feladatunknak egy disznóhizlalda felállítását kell tekintenünk. A remélhető burgonya és árpa-termés 300–400 darab sertés hizlaltatásához is lehetővé kell hogy tegye, ami egy csapásra megoldaná a jövő évi hús és zsír-ellátást.

— A mezőgazdasági munkálatok a legidősebb emberekkel folynak, a mintagazdaságnak saját vontatója, loval és korszerű gépei vannak, így, hogy a munkafolyamat teljesen gépesítettnek mondható. Említésre méltó, hogy a katonaságtól bérelt 176 holdas földet mindössze 8 em-

kérdést, melyre Schüller Sándor igazgató szinte minden gondolkodás nélkül válaszol.

— Csakis úgy, ha a saját munkáját becsületesen elvégzi, a népe mellé áll és határozott kiállásával a szomszédos népek megbékélése mellett munkálkodik. Minden magyar ifju igyekezzék bekapcsolódni az ifjúsági szervezetbe és öntudatos tevékenységével igyekezzék népe hasznára lenni.

(cs. i.)

A szentgyörgyi Székely Mikó Kollégium ifjúsága komoly munkát végez a haladás érdekében

(Sepsiszentgyörgy) Nemrégiben Gaudi József Háromszék megyefőnöke, Bálint számviteli főnökkel látogatást tett a sepsiszentgyörgyi református Székely Mikó kollégium fiúinternátiumában. Látogatásának az volt a célja, hogy meggyőződjék a munka menetéről s ezért több órán keresztül hallgatta az előadásokat.

A megyefőnökség tisztviselői, a megyefőnök javaslatára ezalkalommal elhatározták, hogy tizenöt kiváló, szegénysorsú fiút, akik mennyiségben, természetben, latinból és társadalomtudományban kiünő előmenetelt tanúsítanak, az évszázadnapján jutalom részesítik. A jutalmak kiosztása a kollégium igazgatójának a javaslatára fog megtörténni.

A megyefőnök látogatása után felkerestük Schüller Sándort, az intézet kiváló igazgatóját s megkérdeztük, meg volt-e elégedve Gaudi József az iskolában folyó munka menetével?

— Az oktatással kapcsolatosan a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott — felelt készséggel az igazgató — különösen az lepte meg a megyefőnököt, hogy az ifjúság valamennyi tantárgy iránt komoly érdeklődést tanúsít.

A kollégium anyagi nehézségeire terejedik a szó.

— Bizonyos mértékig a székely társadalomtól várjuk a támogatást — mondja Schüller Sándor — reméljük, hogy meg is fogjuk kapni. Az intézet dálnoki birtokának gyümölcsöztetése is csak segítség útján lehetséges, mivel a díjazások alig fedezik a mindennapi kiadásokat.

— Mi a helyzet a tanári karban?

— Bizony nagy nehézségek voltak itt is, a fogságban levő tanárok hiánya nagyon észrevehető volt. Átmenetileg azonban megoldottuk a hiányok pótlását.

A kollégium ifjúságának közművelő-

dési tevékenységéről érdeklődtünk.

— Az ifjúság tekintélyes része a magává tette a demokráciát. Minden társadalmi megmozdulás iránt éber érdeklődést tanúsít. A tél folyamán, a műkedvelő csoport több háromszéki faluban tartott előadást, tehát a közművelődési munkából is tevékenyen kivette a részét.

— Hogyan építheti a mai középiskolások a demokráciát a legeredményesebben — tesszük fel az oly sokat foglalkoztató

Az idegenforgalom a népek közti megbékélést van hivatva előmozdítani —

mondja Székely Géza, a Székelyföldi Idegenforgalmi Bizottság vezetője

(Csikszere, a N. E. tudósítójától) A közelmúlt napokban, — amint erről több cikkben is beszámoltunk, — Csikszere-dán megalakult a Székelyföldi Idegenforgalmi Bizottság. A szervezés és a megvalósulás munkálatait Székely Géza, az erdélyiszeri jólismert idegenforgalmi szakember irányítja. Munkáival kapcsolatban kérdést intéztünk hozzá, s erre következőkben válaszolt:

— Ne tartuk különösnek, hogy ez a szervezet kizárólag a Székelyföld idegenforgalmi kérdéseit igyekszik megvalósítani. Az illetékes felsőbb szervek — függetlenül a mi munkánktól, — ugyancsak külön-külön igyekeznek az egyes tájegységek, mint pl. a Prahova-völgye, tengerpart — idegenforgalmát újra szervezni és irányítani.

Az idegenforgalom — eltekintve eddigi célkitűzéseitől, amelyek a Székelyföld népe gazdasági színvonalának emelése, valamint a háború okozta megbetegedések gyógyítása — a demokratikus életben új irány-

vonalat kapott. Az idegenforgalom van hivatva a népek közti megbékélést tovább folytatni. Az idegenforgalom után a népek megismerik egymást s így ez nagy szerepet játszik a megbékélés hatalmas munkájában.

— Új a demokratikus rendszerben a munkástitűtetés, amely nagy szerepet hivatott betölteni. Eddig is voltak ezzel kapcsolatban nálunk kísérletezések, a cél nagyobb vonalakban való megvalósulása azonban a demokratikus életre vár.

Örömmel vesszük, hogy bekapcsolták az idegen forgalom hatalmas munkájába az egyes székelyföldi közületeket: a Székely Nemzeti Múzeumot, a Bolyai-egyetemet, a Bányakutató Intézetet, Emkét stb. Mindezek ugyanis szorosan az idegenforgalomhoz kapcsolódnak. Kulturát terjeszt valamennyi közület, megismereti az érdeklődő vendégekkel népünk multját, szokásait, műveltségét és életét.

— Az idegenforgalom — folytatja — annyira fontos szerv, hogy állami irányítást követel. Az idegenforgalomnak ugyanis teljes összhangban kell állnia az állam érdekeivel, annak irányítását is központi szervnek kell végeznie.

— A MNSZ helyesen tette amikor kezébe vette a székelyföldi idegenforgalom újra való megszervezését. Ezzel népünkön kíván gazdaságilag segíteni. Ha még most vannak is nehézségek, ezek nem letörhetetlenek. A munka megindult és remélhető, hogy ezek megszűnnek és a székelyföldi idegenforgalom néhány év alatt elérheti a régi, béke színvonalát.

Holló Ernő

Bolya község lakói már nem tudják, hogy falujukban született Bolyai Farkas, a világ egyik számtani lángelméje

Látogatás Vitéz Mihály egykori kastélyában

(Nagyszeben) A nagyküllőmegyei Nagyselykőfő Mártonfalvaig húzódó völgyet Bolyavölgynek nevezik. Ez a völgy 1874 előtt Felső-Fehér megye nyulványát képezte. A megye elnyult a bodzai szorosig s beekelődtött keleten a székely, nyugaton a szász székek közé. Mártonfalva volt a székhelye, az a község, ahol a Bolyavölgye kezdődik s ez a multban Bolya életére jelentőséggel volt.

A község dombok között fekszik s csak akkor táru a szemlélő elé, amikor az ember felér a falu előtti dombtetőre. A református lelkes társaságában emléljük a község északi részét, a nagyobb rész más völgybe, déli irányba nyulik.

— Az a fák között feketélő épület egy régi várkastély, — mondja a pap, A XV. században építette valamelyik Bolyai. Később a Toldiak birtokába került, 1922 óta az Országos Műemlék Bizottság tulajdona.

Első utunk a kastélyba vezet. Kisebb emelkedésen, a Kalba patak mellett épült a kastély. Falait sötétszürkévé változtatta az idők vasfoga. A bolthajtások kapubejárát egyik oldalán emléktábla mutatja, hogy a kastély egykori tulajdonosai sorában volt Mihály havasalföldi fejedelem is.

A kapualj másik oldalán két kisebb helyiség, borona alaku ajtóval. A két kis helyiség volt a kastély börtöne. Mennyi szenvedést, fájdalmat és könnyet láthatott a két szűk és sötét oda. A fenyőfák árnyékoltá udvar hátsó részén romok, egyik szegletbástya omladéka. A kastély észak-keleti szárnyával egybeépült a kápolna, amelybe már a belépés is veszélyes. Hosszu gerendákkal van megtámasztva. A gót stílusban épült kápolnáját szemlélők kövén még kibetűzhető a Gálfi Johannes név. Bennt a falakon a felirások még jól olvashatók s a karzatokon levő családi címerek olyan friss színek, mintha tegnap festették volna. A kastély használható része néhány ágyas kórház célját szolgálja.

A kastélytól a Bolyai Farkas szülőháza felé vettük utunkat. Az ősi házból eredeti művelésben már csak a hátsó tizfal áll. A Bolyai család tagjai közül már senki sem él Bolyában. Bolyai Gergely — a Farkas második fia — volt a ház utolsó lakója. Most az átalakított épületben a község háza s a jegyző lakása van. A falusiak már nem is tudják, hogy valaha Bolyaiak laktak a községben.

1931-ben cikket írtam volt egy folyóiratba egy Bolyai Farkas emléktábla elhelyezése érdekében, de nem történt semmiféle megmozdulás, — mondja a pap. Igaz, hogy ma a magyar egyetem neve által a köztudatba megy a Bolyaiak neve, de Bolyában hiába keresi az érdeklődő a Bolyai házat, még a híre sem ismerik.

A faluban örömmel szemléljük a nagyszámú fiataloságot. Templomba mennek. Megtudjuk, hogy a Népi Szövetségnek 130 tagja van. Eredményes munkát fejtettek ki az egyetem, valamint a Segélyezőbizottság érdekében. Az egyetem részére kb. egy millió értékű adományt gyűjtöttek, a Segélyezőbizottság céljára kb. 3 és fél 4 millió értékűt.

A nép irányítója több gazdaember és iparos mellett a fiatal plébános, aki gazdasági téren is például szolgát népeinek. Nagy hozzájárulással neveli népét a rendszeres és jövedelmező gazdálkodásra s nagyon sok esetben nemcsak tanácsot, hanem tetteikkel is segít a rászorulókon. A közelmúltban Gazdakört is alakított, hogy azáltal is erősebb egységbe vonja népét.

Azzal a jóleső érzéssel távoztunk a faluból, hogy a bolyai magyarság minden tekintetben a helyes uton halad. Az utóbbi években épült felekezeti iskolája, szépen megújított temploma, biztosítja az anyanyelv megtarthatását s a vezetőket helyes irányításra, a demokratikus keretek között való munkálkodásra pedig a nép megmaradását.

„PAPETĂRIA UNIVERSALĂ”

papir- és írószerkereskedés, papírraktár
Tulajdonosok: WEISZFEILER S. és FORIL GH.
Brassó, Hirschler-utca 6. Telefon 37-15

Nagy választék az összes papírraktárban, írószerekben, íróai cikkekben. Üzleti papírcsokk, csomagoló, szőnyeg-, falvédő- és vaspapírok, tapéták, színes és fehér papírszalvetták stb.

NAGYBANI

KICSINYBENI

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉP A GAZDASÁGI KIBONTAKOZÁS UTJÁN

A Magyar Népi Szövetség Gazdasági szakértői megjelölték a népi felemelkedés anyagi és valóságos lehetőségeit

Ismertetjük a brassói tanácskozások részletes anyagát

(Brassó.) A Magyar Népi Szövetség első átfogó országos gazdasági tanácskozása alkalmával a magyar gazdasági talpraállítása érdekében döntő jelentőségű kezdeményezések történtek. A romániai magyar nép legfőbb gazdasági irányító szerve a Romániai Magyar Gazdasági Tanács és a Székelyföld iparosításának nagyszabású művét tökével ellátni hivatott „Horizont” részvénytársaság életre hívása új korszakot nyit a mezőgazdaság és gazdasági kibontakozása útján.

Azóta már gazdasági szakértőink szétszéledtek az ország minden részébe és megkezdték odahaza vállalt feladatuk teljesítését; köztük a legfontosabbat: rávenni a magyarokat arra, hogy ki-ki a maga körében tehetsége szerint vegyen részt a magyarság gazdasági talpraállításában. Azóta a sajtó is elvitte a nevezetes brassói alapítások hírét minden ma-

gyaralkta városba és faluba, ahol megtudták, vége az üres határozatok és szövegek idejének, megkezdődött a hozzáértő munka, a cselekvés korszaka.

Ettől kezdve mindenkit nem azután ítélni meg, hogy szép szóval mit ígér, hanem hogy üres szavak helyett mit cselekszik. Mert ezután minden becsületes magyar tudhatja, hogy gazdasági téren mi a teendője: bekapcsolódni a Magyar Gazdasági Tanács irányítása alatt folyó termelő munkába az ország újjáépítéséért és a magyarság gazdasági talpraállításáért. Minden városra és minden falura jut majd építeni, alkotni való, csak oda kell állni a munkához és dolgozni teljes odaadással.

De nemcsak ezek történtek a brassói tanácskozásokon. A döntő lépések megtevése előtt a magyarság hivatott gazdasági szakértői alapvető tájékoztatást adtak

a romániai magyarság valamennyi létező gazdasági kérdéséről. Ezek a beszámolók voltak az alapkövei a brassói elhatározásoknak. Ezek szolgálnak alapul az elindított és még ezután elinduló kezdeményezések lankadatlan továbbviteléhez is. Mert a kitűzött végcél eléréséhez, a magyarság gazdasági megerősödéséhez és a többtermelés és felvirágzás valóra váltásához erőit csak a mai helyzet, a mai bajok, nehézségek, szükségek és ebből fakadó tennivalók alapos ismeretéből meríthetjük. Ezt a célt szolgálták ezek a brassói értekezleten elhangzott szakértői beszámolók, ebből a célból adjuk mi is róluk az alábbi kimerítő tájékoztatást, azoknak a feljegyzéseknek a nyomán, amit az értekezletre kiküldött munkatársaink vettek fel a brassói tanácskozások alkalmával.

tak tevékenyebben a fölfertéshöz. Utóbb megalakították a Pítvar-szövetkezetet. Ennek keretében mint egységes munka szervezet és irányítás keretében akarták bevonni a magyar nép háziiparát Erdélyben. Az INCOOP azonban akadályokat gördített ennek útjába. A bécsi döntés után is megkísérelték ugyanazt, akkor azonban a közvetítő kereskedelem kilapcsolását nem sikerült az uralkomló politikai irányzat miatt megvalósítani és akkor ez gátolta a munka sikerét. Utóbb azután a háborús idők eseményei következtében minden összeomlott. Most alapjaiból kell újra felépíteni ezt a nagy hagyományú népi termelő munkát.

Két megoldás van rá. Egyik a szövetkezeti munka kerete. Ezt a kérdést ma országosan kell rendezni. Ha ez nem sikerülne, akkor az országos háziipari központ megteremtése után oldható meg a kérdés. A tennivalók a) háziipari termelői egységes irányítása; b) a díszítő ipar fejlesztése; c) a szakoktatás, a művészi ízlés és egyéb irányú nevelés megszervezése; d) gyapjút és pamutúrt beszerzésének biztosítása és szétosztása; e) külföldi kapcsolatok felvétele; f) az értékesítés megszervezése, piac teremtése vásárokat tartással; g) a jogvédelem megszervezése minden irányban, végül; h) a nép egészséges élete; i) védelmének megszervezése a háziipari munka szervezet keretében.

Ez a nagyszabású munkaterv a MNSZ kereteiben hajtható végre. El kell dönteni, hogy megtehessék és szervezetenként kikre bízhatják ennek a munkaközösségnek a megvalósítását, amely ma a nép jövője érdekében szolgáló legkövetlenebb lehetőség kihasználását jelenti.

Gyümölcsstermesztés, vadontermő gyümölcsök és gyógynövények összegyűjtése és értékesítése

Szövérdy Ferencz dr. az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület kiküldötte előadásában a gyümölcsstermesztés előnyeit és nagy szerepét ismertette. Magyarországi példáját idézte, ahol egy magyar tanító 50 évvel ezelőtt okoskerti gyümölcsstermesztést kezdett és ez a hepehupás, nem jól termő falucska ma évi 250 vasutikocsi nemesejű gyümölcsöt termel és szállít.

Kéves nyeregen sok jóvedelműt előnyű földgazdaságnak ez a többtermelési elve, a gyümölcsstermesztésnél kiválóan érvényesül. Nagy munkakezdeményezés sem kell hozzá. Magyarországon egyetlen ember kezdeményezésének ez a nagy sikere teljes bizonyíték erre.

Mire kell törekedni az okoskerti gyümölcsstermesztésnél? Mindenekelőtt a minőségre, mert így könnyebb az értékesítés. Ki kell tanulmányozni, hogy vidékenként milyen fajták valnak be. Mert vannak szomorú példák, hogy felkapott fajták be nem válsága miatt évtizedes munkák eredményeit, egész gyümölcsösöket át kellett utóbb ültetni más, azon a vidéken sokkal jobban bevált fajtával. Ezek elkerülésére az EMGE tervet dolgozott ki, hogy vidékenként milyen gyümölcs fajtát tegyék a termesztésre.

Fontos tennivaló a fajokkal kapcsolatára megoldása is. Nagy tökélet igényel a közösségi alapon megvalósítható. A gazdasági köröknek és a községeknek össze kell fogniuk. Fontos a talajvédelemmel kapcsolatos munkák elvégzése, hegyoldalakokon a nedvesség megkötése és ehhez hasonló teendők. A gyümölcsfák helyes ápolása és védelme mellett meg kell oldani végül a gyümölcsösök egységes fajtájának és minőségének szabványosítását állami és szövetkezeti irányítás alatt.

A gyümölcsértékesítés terén nagy szervezőmunka várható. Régen egyes gyá-

Iparosítjuk a Székelyföldet

Amint már első, rövidrefogott beszámolóinkban hírül adtuk, ebben a kérdésben elsőként Kónya József szólalt fel, aki Tökés Istvánnal együtt a székelyföldi iparosítás gyakorlati keresztülvitelének tanulmányozására kapott megbízást. Kónya József népi összefogó közös munkában látja a megoldás lehetőségét. A Székelyföldön hajdan épült erős várak hatalmas bizonyosságai annak — mondotta — mire képes a népi összefogás egy közös munkában. Azután olyan idők jöttek, amikor a székely a maga népi vagyonkincsének kitermelésében zsoldosként vehetett csak részt. A haszon pedig elrepült földjéről. Ma szintén a maga munkájára van utalva,

de azt ma már a maga hasznára végezheti. Azok, akik eddig a MNSZ munkájával szemben fenntartással voltak, végre meggyőződhetnek arról, hogy a MNSZ megmentette munkájával a magyarságot.

A MNSZ brassói szervezete kezdettől fogva benső érdeklődéssel fordult a Székelyföld iparosításának kérdésé felé. Gazdasági bizottságának munkáját, amely szövetkezeti, termelési és műszaki ágakra oszlik, ennek a nagyszabású feladatnak a szolgálatába állította. Kurkó Gyárfás országos elnök ezen az értekezleten megnyitó beszédében kinyilvánította, hogy minden becsületes magyar összefogó munkájára van szükség gazdasági téren.

A Székelyföld iparosítása az a terület, ahol erre mindenekelőtt szükség van. E tekintetben követendő példát szolgáltatott a MNSZ keretében az ecétra alakult munkaközösség Brassóban. Tökés István kezdeményezésére 4 mérnök, 40 műszaki ember és 400 munkás munkaközösségbe lépett, hogy a székelyföldi iparosítás kérdését minden kihaló lehetőség megragadásával azonnali gyakorlati megvalósításokkal szolgálja. Ez a munka már megindult. Senki sem hivatottabb ennek ismertetésére, mint Tökés István, a lelkes kezdeményező és szakavatott irányítója ennek a példaszerűen népi érdekű munkának.

Négy mérnök, negyven műszaki ember és négyszáz munkás munkaközössége

(Ezután Tökés I. számolt be az általa kezdeményezett munkaközösség eddigi tevékenységéről. A Székelyföld iparosításához gépek kellenek. Ebből a gondolatból kiindulva a Schiel-gépgyár műszaki embereivel munkásaival munkacsoportot alakított a Székelyföld iparosításához szükséges gépek megszerzésére és megalkotására. A gépekhez erőforrás kell, a székelyföldi iparosításhoz pedig erős erőforrás. Ez a vízierő, amiből van elég a Székelyföldön. A Bánki-féle turbina rendszere nagyon alkalmas erre a célra a vízierő gazdaságos kihasználása és előállításának egyszerű és olcsó volta miatt. Valóságos népi turbina ez. Hozzáértők tehát ilyen Bánki-népturbina gyártásához, amelyek malmok, fűrészek meghajtásához és közlekedési villanyvilágítás szolgáltatójához nagyon alkalmasak. Töke nélkül fiztán a hmaguk munkáhozjárulásával fogtak a vállalkozáshoz azzal a tervvel, hogy egyet készítsenek el, annak az árából gyártják azután a következőt. Példátladó kezdetnek jó, de a Székelyföld iparosítása nagyszabású tökébefejtéseket igénylő munkát követel.

A munkacsoport másik kezdeményezése szintén hasonló gondolatból indult ki: a semmiből csinálni vasat. Ez a „semmi” a mindenütt szemétre dobott, vagy elégett papírhulladék. Ebből jó kéregpapírt lehet gyártani, ami ma keresett cikk az ipari termelés minden ágában. De készíthető merített papír is. A kéregpapír kilója ma 1200 lej, a jobb papíroké 4—10 ezer lej. Mindezt elő lehet állítani a szemétre való semmiből. Nem kell hozzá nagyüzemi papírgyár, egyszerű vizező igénybevételével papírmalmot lehet felállítani. De nemcsak hulladékpapírból, hanem szalma és fahulladékból is gyártható papír ilyen kisbefektetés igénylő módon. Háromszéken és Alsólikban sok a szalmahulladék, Gyergyóban pedig fahulladék. Gyergyószentmiklós körül 23 fűrészüzem dolgozik. Ennek fahulladéka ki-

tűnően felhasználható ilyen módon. Székelyföldön csodálatosképpen sehol papírgyár nem működött. Szászföldön ezzel szemben három. Annak idején a prázsmári papírzemmel dolgozott s jól tudja, hogy Egyiptomból is érkeztek megrendelések a gyár részére, amelynek tulajdonosa ilyen egyszerű papírmalommal kezdte meg a gyártást annak idején. A balkáni államok szintén jól felvevő piac a papíráruk részére. A fahulladékból cellulózt is lehet gyártani, amiből egyebek közt fehérpapír is gyártható. A gyergyói üzemnek cellulózegyártással is érdemes lesz foglalkoznia.

Tudomására jutott a brassói csoportnak, hogy Csikmenaságon és Csiksomlyón len és kender, illetve gyapjúfeldolgozó üzemek vannak téltelenségre kárhoztatva. A

textilipar fölfertéshöz egyik nagyon fontos ága a Székelyföld iparosításának. Bevonták tehát a brassói Scherg posztógyár kitűnő magyar műszaki embereit is a munkaközösségbe, akik két ízben ki is szálltak télvíz idején ünnepi munkaszünetük alkalmával Csíkba. Szakszerűen fölvetik a helyzetet és megállapították, hogy kis befektetéssel és megfelelő szakérővel munkába állítható mindkét üzem. A csikiai azonban láthatóan nem mozgatták a dolgot. Az ok hihetően a tulajdon kérdése, ami nem tisztázott még. Tény az, hogy az egyik üzemből származó fogaskerekeket éppen a helyszínrre kiszállók a helybeli gyermekek játékszekerén látták már a falu utcáján. Sietni kellene ezért a kérdésnek a megoldásával, különben szétesik ez a vagyon.

A Székelyföld iparosításához töke kell

A munkaközösség a népi turbina mellett mezőgazdasági pótalkatrészek gyártásával kíván foglalkozni, mert erre is nagy szükség van. De akármilyen szerény az indulás, bármennyire is kecsgettek a haszonkalkuláció és biztos a befektetés, ezekhez mind töke kell. A brassói kezdeményezéshez szerényebb töke, a Székelyföld iparosításának nagy művéhez azonban nagyobb tökébefejtés szükséges. E nélkül minden terv csak terv marad. Ennek a szükséges tökének az előteremtése most az elsőszámú teendő. Minden egyéb csak ezután következhetik. Mint látható, a hozzávaló előkészületekben sincs hiány a gyakorlati megvalósítások terén. Csak éppen a tökének kell megmozdulnia!

Kónya József ezután összefoglalta, hogy a Székelyföld adta lehetőségek kihasználásával az iparosítás minden kelleke megvan, ha a szükséges töké előteremtő a magyarság hozzá. Kis tökével Háromszék, Udvarhely, Csík, de Brassó megyében is sok malom és fűrészüzem lendíthető fel. A borviz, barnaszén és egyéb

előhelyek feltárásához és értékesítéséhez is töke kell. Az a rengeteg kincs, ami a Székelyföldön értékesíthető, meg kell hogy indítsa az embereket és meg kell, hogy mozgassa a heverő töké népiünk boldogítása és a magunk boldogulása érdekében.

A háziipar, kerámia és a szövetkezeti ipari termelés kihasználása

György Endre a „Szövetség” szövetkezeti központ igazgatója, azzal vezette be előadását, hogy van olyan népi termelő, amihez nem töke, hanem munka-befektetés kell. Az ehhez szükséges töké efenysző. Ez a háziipar. A háziipart a legszelésebb néprétegek művelhetik, jó mellet, sőt fokozott forrást is jelent minden különösebb tökébefejtés nélkül. Nálunk sok helyen egészen kiváló adottságok is vannak hozzá, csak ki kell használni.

Ismertette az erdélyi magyar háziipar múltjának utóbbi évtizedeit. 1920-ban fog-

ak vásárolták össze a termést, ráfeküdtek egy-egy vidékre és nyomták az árakat, ahogy tudták. Az értékesítést ezért szövetkezeti úton kell megszervezni. Ugyanilyen ezután kell végezni az áru osztályozását és piacra vitelét is. A hulladékgyűjtést pépnek, úgynevezett pulpának kell feldolgozni, vagy pedig aszalni. Észak-Erdélyben több pulpkészítő üzem és aszaló épült ki. Végül mulhatatlan feladat a tanfolyamok megszervezése és tartása a községekben.

Kisgyörgy Imre, a „Kálaka” szövetkezeti központ igazgatója a gyakorlati kérdések megoldásáról beszélt. Közölte,

hogy a Hangya, jelenleg „Kálaka” központ megállapodást kötött a fegyverszöveti gyümölcs szállítására. Így a gyümölcsértékesítés e nemre már megoldhatóak is lehetnek. Ezeröttszáz vasúti kocsi gyümölcsöt kell szállítani külföldre, 500 kocsiakománnyal pedig belső használatra. Az alma és egyéb iznek feldolgozható gyümölcs értékesítése a hegyes, erdős területeken fer Besztercemegyéig ezzel megoldható is lesz. A vadontermő gyümölcs, a málna, szeder, áfonya termés az idén jónak ígérkezik. Ezek gyümölcse főzése nagyon káros, mert az említett okokból a bukaresti „Victoria” szövetkezet nagymennyiségű gyümölcsöt

írátt érdeklődött és a szükséges pénzösszeget is rendelkezésre bocsátja.

Folytatlag a gyógynövények gyűjtéséről is érdeklődött adott tájékoztatást. A Hangya 1940–44 években 14 vasúti kocsi gyógynövényt szállított külföldre Erdélyből. Ma egyenesen óriásnak mondható a külföldi érdeklődése gyógynövényeink iránt. A pénzlatás is biztosított, ép úgy, mint a gyümölcs esetében. A „Kálaka” szövetkezet központ foglalkozik vele. Szükség van a gyógynövények gyűjtésének közösen való megszervezésére. A MNSZ szervezeteit is be kell ebbe vonni.

Az állattenyésztés fejlesztésének terve

Különös érdeklődéssel figyelte az Erdélyben az állattenyésztés nagyjelentőségű kérdésében Szegő Dénes dr., az EMGE állattenyésztési felügyelőjének előadását. Múltán, mert Szegő Dénes dr. kimerítő és átfogó, kész tervezetben tájékoztatta az érdekelteket az állattenyésztés feladatairól és azok megoldási lehetőségeiről.

Számadataival mutatta ki, hogy Erdély állatállománya a következő arányban viszonylik az országos állatállományhoz: 10 28,05, szarvasmarha 35,5, bivaly 98,93, bértes 48,83, juh 28,46 és kecske 47,51 baromfi 27,28 és nyul 57,19 százaléka. Maga ez az arány eléggé mutatja a kérdés jelentőségét és a feladatok megoldásának fontosságát az egész ország termelése szempontjából is.

Erdélynek a háború által megpróbált területén az állatállomány állag felére csökkent. Így a magyarok területén is. A magyar azonban órági állatszerető nép, ha kell, a semmiből is előteremtí a lehetőségeket állatállomány szaporítására és javítására. Csak irányítani kell a törekvéseket és megszervezni ez irányban munkáját. Legfontosabb feladatok: Ök-szerű állatösszetétel, a szarvasmarha, inkább becsésnek nevezhető felelősen mód helyett azonban ennek a helyszínen. Komolyan keresztülvitt igaz számbevitelnek kell lennie. Olyannak, amely híven kimutatja az egészséges arányt és a nő és hím ivari állatok közt. Ennek nem változhat meg a kívánt mértékben állatállományunk számszerű és minőségi javítása. Hatalmas szomszédunk, a Szovjetszövetség 1933–1938 között, a második öt éves tervével megkezdte szarvasmarha és juhállományát, megújította sertésállományát s erre a ragyogó eredményre a földművelési népbiztos kijelentette, hogy újja kell szervezni az állattenyésztést, mert a legkedvezőbb haladást mutatja a mezőgazdaság terén. Ezek a törekvések és eredmények serkentő hatással kell hogy legyenek ránk.

A jelenlegi élelmiszerhiány enyhítése érdekében elsőrendű feladat az állattenyésztésünk megújítása. Nem közömbös, hogy egy tehén mindössze kétszáz napot áll és csak napi 8 liter, összesen 2000 vagy pedig 300 napon át napi 16 liter, összesen 5000 liter tejet ad évente. Az EMGE a háborút megelőző években számoztató eredményeket mutatott fel az állattenyésztés fejlesztése terén Erdélyben. Most is érthető el eredmények. Bármily nagy a visszaesés, a helyzet nem reménytelen, mert mindenütt maradt valami, helyenként éppen jelentős szigeteket alkot az értékes állatállomány, ami alapja lehet a minőségtermelésnek. Ebből a célból meg kell özni mindenképp tenyésztőállatainkat a további létszámpaszástól. Fontos feladat, hogy a jövőbeli tenyésztőállatok, különösen a tenyészbikákat közténység céljára megvásárolják. Tenyésztőknél ne legyenek kénytelenek azokat olcsón vágóhídra futtatni. Ne szegjük kedvét a tenyésztőknek.

Minden idevágó tennivalót meg kell szervezni, különben nem hozza meg a kívánt eredményt. Ezért a tenyésztést fajok és fajták szerint tájegységenként megfelelő egységes elvek alapján az EMGE irányítása alatt álló szervezetekbe kell tömöríteni. Alkossuk meg mielőbb ezeket a szervezeteket, vezessük be az ellenőrzést és kérjük, hogy a kormány az EMGE-t, mint az erdélyi magyarság mezőgazdasági és állattenyésztési és irányító érdekképviseletét meghallgatandó tanácsadóként ismerje el. Ez a magyar

termelő nagy száma következtében az országos termelés és a gazdasági ujjáépítő munka sikere érdekében egyaránt elsőrendű szükség.

Vitathatatlan, hogy az állattenyésztés fejlesztése érdekében mezőgazdasági termelésünk átalítása az állattenyésztés vonalára mulhatatlanul szükséges. Ez azt jelenti, hogy gazdálkodnak az állatok igénybevitelével az állatokért kell gazdálkodni. Ezért korszerűsíteni és fejleszteni kell szántóföldi takarmánytermesztésünket. E nélkül az említett átalítás nem sikerülhet. Nálunk a művelt területek 6–7 százaléka van takarmánynövényekkel bevetve az állattalással megkivánt 20–25 százalék helyett. A Szovjetszövetség az említett okokból megkezdte takarmánytermeszté-

sét. Ugyanakkor legnagyobb része a takarmánygond. Ettől mentesíteni kell őket. A takarmánynövények tárolását, illetve erjesztővermekbe (silókba) gyűjtését a legszélesebb körben be kell vezetni. Az időjárás nálunk oly gyakori szélsőségeinek veszedelmétől a legjobban mentesíthetők ezzel a gazdák.

Hasonlóképp korszerűsíteni kell a legeltetést és meghonosítani a fiatal állatok edző nevelését. Az EMGE közelebből nyilvánosságra kerül tanulmányában alapos szakutadással taglalja a legelők és kaszálók kérdését, amiről egyéb kérdésekben is 10 éves gondos adatgyűjtés és megfigyelések alapján minden kérdésben rendelkezésre áll tanácsajval a termelés fejlesztése érdekében.

Súlyos bajok az apaállatok gondozása körül

További mulhatatlanul fontos feladat rendet teremteni az apaállatok beszerzése, tartása, gondozása és felhasználása körül. Ezen a téren a főkönyvfeinűbb, felfelfőn pazarlás, mondhatni rablógazdálkodás folyik. Sokszor kapzsi önérték irányítja a beszerzést, felfelfősszerűen túri a takarmánypocséklást és szerető, védő ápolás helyett hozzá nem értés és durvaság gonoszságainak kiszolgáltatott nagyon sok helyen a nagyértékű tenyésztés. A termékenységtől kezdve idő nap előtt elpazarolják, így ahelyett, hogy hosszú időn át javítsa az ilyen drágán beszerzett apaállat a tenyésztet, nemritkán 1–2 évi kizsákmányolás után megrokknva kerül vágóhídra. Kivánatos ezért a törvényhatósági tenyészalap helyreállítása, az apaállatok eltartásának a közületek önköltsége utalása és igénybevitelüknek előszerű szabályozása.

Az állatorvosképzés és az állatorvosi szolgálat rendezése érdekében Erdély magyarságának egyik legindokoltabb kívánása, hogy a magyar nyelvű mezőgazdasági főiskola mellett magyar nyelvű állatorvosképzés is lehetővé váljék. Ha népünknek nincsenek saját fiaiból képzett állatorvosai, ki tudja a tenyésztőt utbagazítani, tanácsot adni, ki ért meg panaszaikat, kívánásaikat, kit ajándékozzhat meg

teljes bizalmával, ami az eredmények szempontjából annyira szükséges? Fontos ugyanebből az okból meg kellő magyar állatorvosainknak is a magyarok területén való besorolása is. Minden késedelm súlyos baj, mert kell az állatorvos munkája, és az állattenyésztés fejlődésének egyik előfeltétele.

Genfi és párisi nemzetközi megállapítások szerint legalább 100 négyzetkilométerre kellene, hogy essék egy állatorvos. Bulgáriában 136 kilométerre és 17,560 állat, Magyarországon 75 kilométerre és 5398 állat, Romániában 289 kilométerre 21,005 állat esik egy-egy állatorvos. A helyzet nálunk az elég a nyugdíjazottak és a fiatalok, vagy köregeztettek helyének betöltésére. Bármennyire is kerüljön a magyar nyelvű állatorvosképzés, meg kell valósítani, mert a befektetett tőke sokszorosan visszatérül. Nem feledhető, hogy a szellemi képesítésű közalkalmazottak közül senki annyit a föld népével nem érintkezik, mint az állatorvos.

A fejlesztés érdeke megkívánja, hogy olcsó és biztos hatású állategészségügyi definí szereket kell forgalomba hozni. — Oriási értékek sorsa függ ettől. Idekapcsolódik a kölcsönös állatbiztosítás támogatása addig, amíg ez államilag általános rendszerré nem változik.

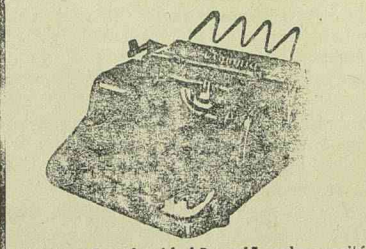
Szerezzünk híveket a kisállattenyésztéshez

A sok fajhoz tartozó, hamar fejlődő kisállatok leggyorsabban segítenek ahhoz, hogy husukkal és egyéb termékeikkel enyhítsük a mai hiányokat. A hovatovább megfizethetetlené váló hus, zsír, tojás árak letérésének érdeke is eldönti a kisállattenyésztés felkutatásának szükségét. Különösen a munkásoknak, tisztviselőknek, értelmiségieknek ajánlatos ez a hasznos tevékenység. Nem kíván nagy tőkebefektetést, üzheti a serdülő ifjúság is. Egy tyúk legfeljebb 50 kiló magot fogyaszt és ha csak 100 tojást termel is, busásan megfizette takarmányát. A hízott lud zsírt, a házinyul, tengeri malac gyapjút, prémet, húst, lábbeléhez alkalmas felsőbőrt szolgáltat. A „szegény ember tehene”, a kecske pedig egyenesen számottevő jövedelmet biztosít. A selyemhernyó tenyésztése nemcsak üdítő mellékfoglalkozást jelenthet, hanem helyes kezelésben népes családok megélhetését is biztosíthatja.

A mezőgazdasági tanfolyamokon, amelyekkel az EMGE is szed eredmények-

kel dolgozott, fokozott helyet kell biztosítani az állattenyésztés gyakorlati kérdéseinek. Fontos megintani gazdáinkat az állattartás szabályaira, hogy meg tudják ítélni, mi a jó és mi a rossz az állat testének felépítésében. Ebből értékes következtetéseket lehet levonni az állatok termelékenységére.

Todor Ion Jun.

író-címező-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakmühelye — új gépek lerakata
BRASOV Str. Reg. Carol 31 (olt. Olimpia)
Iroda az udvarban
TELEFON: 29-47. Keresk. Kam. bej. sz. 4798/1941.

A méhészet fejlesztésének mai fontossága

Szövérdi Ferenc dr., szintén az EMGE szakelőadója, a méhészet időszerű kérdéseit és tennivalóit ismertette. Ma nagy a jelentősége a méhészetnek — mondotta: Ingyen napszámos, a legelőkön ingyen dolgozik és ezt a szep és jövedelmező foglalkozást mindenki üzheti. Egy vasúti váltóórnek Kolozsvár mellett 3 fű szá-mára okleveles képzés, feánya részére pedig kihazasítása költségeit hordták össze a méhek. Egy asztalos 36 méhecsaláddal egyetlen időnyre felment a Görgényi havasokba és 48 méhecsaládra felszaporodott állományával annyi mézet termelt, hogy kertes házat vehetett az árán. De e ritkább esetekről eltekintve ha a gyermekes családok esetében csak a cukorellátás és egészséges táplálkozás vitathatatlan előnyeit tekintjük, már érthetővé teszi, ha a méhészet fejlesztésének kellő fontosságot tulajdonítunk.

A háború elpusztította a méhállomány 50–60 százalékát. A megmaradt állomány számbevitelét most végzi az Erdélyi Méhészegyesület, hogy számot vehessen a tennivalók felett a hiány pótlására. — A méhészet fejlesztéséhez szaktanfolyamok tartása szükséges. Baj en-nél, hogy nagyon kevés a szakelőadó. Előbb ilyenek kiképzését kell megvalósítani. Falusi tanítók, papok nagyon alkal-masak erre. Másik hiány, hogy az Erdély északi részén utóbbi években felállított szaporító állomások elpusztultak. Ezeket mielőbb fel kell élesíteni, hogy olcsó raj-oztatással a szaporítást szélesebb kör-ben lehessen megvalósítani. — Az egysé-ges kaptár rendszer fenntartása egyik fontos kelleke a méhészet fejlesztésének. Kolozsváron megvannak az egységes kaptárgyártó gépek. Ezeket utóbb elvették a Méhészegyesületől. Ezek jogszerűen visszaszerzése a MNSZ-re háruló feladat. Ha ez megtörténik, ezek a gépek a Székelyföld olyan vidékére telepíthetők át, például Csik-Gyergyóba, ahol megfelelő faanyag áll olcsóbban rendelkezésre. Megfelelő fedezett állomások is felállítandók a szükséges nemesfajú herékkel. Svájc ilyen módon 5 év alatt 50 százalékkal emelte méztermelését. Az EME (Erdélyi Méhész Egyesület) szaklapját újabban nem engedélyezték. Kérlevekkel segít magán a 65 éve fennálló egyesület, ami azonban nagyon költséges. A nagyhagyományú EME és szaklapjának jogvédelme szintén a MNSZ-re háruló feladat.

Fontos tennivaló és ma a cukorellátás könnyítésére különös jelentőségű feladat az úgynevezett vándorméhelegelők felkutatása. Erdővadások és irtások mezejű-tésre alkalmas területének felhasználását jelenti ez. Egy-egy vándortanyán rossz időny esetén is 15–20, jó esetben 40–50 kiló mézet is lehet termelni. Egy-egy irtásos terület 20 ezer méhecsaládot is képes eltartani. A vándorlás tisztán szervezés kérdése. A méz mai ára a szállítás költségeit is könnyen megbirja. Szervezési kérdése a betegségek elleni küzdelem is. Az EME-nek 2000 beszerzett tagja van. Ritkán fordult elő, hogy szervezett tagnál beteg méhek lettek volna találhatók. Annál inkább a szervezeteneké. Ezek nagyon veszélyeztetik az országos méhállomány épességét. Szorgalmazni kell ezért a méhészeti törvény végrehajtását. A lipuszit családokat a törvény szerint állami alapokból kellene pótolni. Ez a mai értékelődés mellett nem hatékony. Jobb lenne átmeneti megoldásként itt is a köfésbős biztosítás rendszerét alkalmazni, úgy mint a nagy állatoknál. Megoldani való feladatot végül méhkatató állomások felállítására a nemesítés és betegségvédelem céljainak előrevitelé érdekében.

Ha takarításnál kéznél volt a
PLOTOX

Éjszaka nyugodtan aludni
fogsz!

Katonaköteles ifjak összeírása Brassóban

(Brassó) A polgármesteri hivatal katonai ügyosztálya közli, hogy az 1948, 1949 és 1950 korosztálybeli, tehát az 1926, 1927 és 1928. években született ifjak május 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 és 31. napján kötelesek jelentkezni a városi katonai ügyosztálynál, Kapu-utca 53. szám, második emelet 33. számú szobájában délután 3 és 13 óra között. Azok az ifjak is kötelesek ezalkalommal jelentkezni, akik más helységeken születtek, de Brassóban telepedtek le. Ezek hozzák magukkal születési okmányukat és a népesedési hivatal által kibocsátott személyazonossági igazolványukat is.

Redut Mozgó Brassó

Ma

A címzett ismeretlen

Új magyar vígjáték bemutatója

Főszereplők:

Agay Irén

Kabos Gyula

Ráday Imre

Góth Sándor

Előadások 3 órától folytatódással.

Eladó Vasut utcai blockházban

3 fizethelyiség

4x2 szoba konyha

2x2 " " fürdőszoba

2x2 " " " "

Központi fűtés.

„LANDAU” Brassó, General Megola 23. Telefon: 17.23.

Hirdetési díjainkat minden lapszámban közöljük. Ennek alapján

hirdetésének díját

kiszámíthatja és a

szöveggel egyidejűleg küldje be postautóval. — Postacímünk: Népi Egység, Brassó, P. Enescu 2.

Csikmegyel olvasóink figyelmébe!!!

Apró- és kereset hirdetésekért eredeti kiadói áron, csikszeredei megbízottunk vesz fel.

Csikszereida, Kossuth Lajos utca 74.

A Bolyai Tudományegyetem rektora kihallgatáson a miniszterelnöknél

(Bukarest, Rador) Gheorghe Petre dr. miniszterelnök pénteken délelőtt a kolozsvári román és magyar egyetem vezetőit fogadta kihallgatáson. Először Petrovič E. miniszterelnök, valamint Dăscălescu, Tătaru és Kernbach dr. az egyes karok dékánjai jelentek meg együtt a kihallgatáson. Majd Csörgő Lajos dr. a Bolyai Tudományegyetem rektora jelent kezezt a kihallgatáson a miniszterelnöknél. Később a miniszterelnök Bejan Iosif és kereskedelmi miniszter fogadta. Szombatra a miniszterelnökségre az önkormányzati minisztertanácsot hívták össze, amelyen részt vesznek a főiskolák rektorai és dékánjai is. Az értekezleten az egyetemi felszerelésekkel kapcsolatos kérdésekkel tanácskoztak meg.

KÖZGAZDASÁG

Szabályozták a magánvállalati alkalmazottak szolgáltatásból való elbocsátásának kérdését

(Bukarest, Răduceanu) Lotar munkügyi miniszter tegnap aláírta azt a rendeletet, amely a magánalkalmazottak szolgáltatásból való elbocsátásának feltételeit szabja meg. A rendelet szerint elbocsátási kérések beadására a vállalatok, vagy intézmények tulajdonosai, az állami hatóságok miniszteriumai, valamint az 1945. január 21. törvény alapján megalakított szakszervezetek illetékesek. Az üzemi bizottságoknak csak az illetékes szakszervezet után van joguk javaslatot tenni az elbocsátásra. A házastársi alkalmazottak elbocsátását továbbra is az 1944. március 9-iki 127. számú törvény szabályozza.

Az elbocsátás iránti kéréseket a szükséges bizonyítékokkal az üzemi bizottság tájékoztatása után a helyi, vagy kerületi munkafelügyelőséghez kell beadni. Ahol nincs ilyen bizottság, a szakszervezet tájékoztatása szükséges. Ha a vállalatnál törvényesen előírt fegyelmi bizottság is működik, ennek a határozatának a másolatát is csatolni kell a kéréshez. Amennyiben a kérésrel előterjesztett bizonyítékok nem elégségesek a döntéshoz, a munkafelügyelő vizsgálatot rendelhet el. A vizsgálat a szakszervezet és a vállalati bizottság kiküldöttjei jelenlétében történik. Ha az elbocsátást fegyelmi bizottság határozata alapján kéri, vagy ha azt a munkafelügyelőség mellett működő bizottság egyhangú határozattal mondja ki, a döntést a munkafelügyelő felülvizsgálja, minden más esetben az iratokat föl kell terjeszteni a munkafelügyelő minisztériumhoz.

Minden munkafelügyelőség mellett egy vagy több bizottság fog működni felelősséggel. Ennek tagjai a munkafelügyelőség vezetője, vagy egyik megbízott munkafelügyelő, a helyi szakszervezet, valamint a kereskedelmi és iparkamara két-két tagja és ezek helyettesei. Egy-egy bizottság legalább három taggal kell hogy működjék. A szakszervezetek által vagy a hatóságok által javasolt elbocsátások ügyében a munkafelügyelő miniszterium határoz. A munkafelügyelő minisztérium részletes bizonyítást rendelhet el az erre il-

letékes hatóságoknak. Ezek, ha az elbocsátási kérés indokai nem bizonyosodnak be, az alkalmazott teljes jogait való visszaélését rendelik el. A minisztérium törvényes felmondás feltételével is kimondhatja az elbocsátást. Ha az üzemi bizottságok, vagy a szakszervezet elutasítja az elbocsátás javaslatát, hozzászól, ezt az elbocsátás iránti kérésen föl kell tüntetni. Minden elbocsátás iránti kérés 30 napon belül el kell intézni.

Szabaddá tették a zöldség, főzelék, gyümölcs, szárnyas és tojás forgalmahozatalát

(Bukarest) Mivel az utóbbi időben érezhetően emelkedett a mezőgazdasági termelés, az országos kormánybiztosok elhatározták, hogy megszünteti a főzelék, zöldség, gyümölcs, szárnyas és tojás árára és forgalmára vonatkozó eddigi korlátozásokat.

Az országos kormánybiztosok ezt az intézkedést azzal indokolták, hogy a termelés emelkedése következtében a kínálat ezekben a cikkekben meghaladta a keresletet, tehát nem lehet üzérkedést tartani.

Ahogy a jövőben emelkedik a termelés, abban az arányban fokozatosan megszüntetik a többi termékre fennálló korlátozásokat is.

Szines ceruzák

Pozsár A. kongresszójában
Brassó, Rózsater 2. Telef. 39-25

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 150 lej, állatkereskedés és „K. tud. r. 2” rovathoz 100. „Jagat” vagy „Kereskedelem-IPAR” rovathoz 300 lej. Legkisebb hirdetés 10 sz. A kiadásra feladott hirdetés negyedszeri közlése díjtalan. Jellege vagy kiadói címzés pótlója 300 lej. Díjak előre fizetendők.

FOGLALKOZÁS

Keresek aszonnal jó munkát cipész-műhelyben, állandó munkára, magas fizetéssel. Tanulót is alkalmazok. Portik, Brassó, Gh. Barbu 24. 5325-4

Gyermekeim mellé megbízható nevelőnőt alkalmazok. Cim a kiadói hivatalban. 5333-4

Sofféri alkalmazást keresek aszonnal belsőre. Vidékre is megyek. Cim a kiadóban. 5359-4

Perfekt szakácsnőt aszonnal alkalmaz Szilárd Penzo, Brassó, Dealul Spirei 36. 5390-4

Idősebb házmestert keresek postai háza részére, jó fizetéssel. Cim: Czik, Brassó, Castelnui 65. Telefon 27-82. 5335-4

Házmeztartó keres jó fizetéssel Magánalkalmazott Szakszervezet. Brassó, Str. Barbu 5. 5355-4

Alkalmazunk két munkás gyárral bányászati. Kereset napi 10.000—16.000 Lei és egyéb járandóság. „Ciment Titan” kőbánya, Brassó, Calea Făgărașului 19. 5380-4

Házvezetőnő állást keres. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. 5381-4

Ügyes angol-francia varrónőt alkalmazok. Forencz, Brassó, Regele Mihai 1. 5385-4

Mechanikus tanuló felvétetik. Cim: Brassó, Carmen Sylva 18. 5386-4

Jó gépmunkás söfféri keresünk tehorgépkészítő. Fabrica de Hartie „Lotea” Zărnești. 5389-4

ADÁS - VÉTEL

Egy rövid fekete „Franz Mayer Wien” gyártmányú zongora és egy karikahajós varrógép eladó. Cim a kiadóban. 5378-4

Keresek egy 4 léghőrs álló kazánt mervetőre vagy bérbe. Örv. David Jánosé, Hosszafalu, 342. fonóda. 5379-4

Nővarrógép eladó. Brassó, Str. Războieni 19. 5377-4

Modern teljes dílozabóld és egy vasgép eladó. Megtekinthető Brassó, Mitropolita Filitti 3. II. emelet 6. sz. 5334-4

Eladók új ablakok, befelnyílók, vasalású, jutányos áron. Brassó, Strada Murișenilor 11. 5340-4

Keresek modern tiszta kombinált szobabútor. Cim a kiadóban. 5347-4

Porszívógép teljes felszereléssel eladó. Brassó, Fekete u. 33. 5351-4

Eladó egy térféreképár. Brassó, Str. Ioan 22. 5372-4

„Tatra” személyautót használatban állapokban is megvételre keresek. Sándor, Sepsiszentgyörgy Bonedek u. 3. 5370-4

Belga nyulak és ketrecek sürgősen eladók. Cim: Kirin György, Sft. Gheorghe, Churchill u. 15. 5374-4

Wallis traktorhoz hengerfej és több motoralkatrész eladó. Cim: Kirin György, Sft. Gheorghe, Churchill u. 15. 5375-4

Eladó, jókarban lévő, csoréppal fedett 3x4 m. méretű, dupla deszkasoros istálló, ngyveztető egy 1400 m² területen a kertészeti termelés. Brassó, Sft. O. Iosif 15. sz. 5376-4

Uj gyermekeseti sürgősen eladó. Brassó, Str. I. C. Brătianu 29. 5379-4

Egy kis Singer varrógép eladó. Cim: Br. Str. Vasile Lucaei 9. apart. 4. 5383-4

Eladók: régi teljesen jó állapotban lévő ajtók, ablakok részben vasalással és üveggel, továbbá 40 m² melegvízi ráma és 15 db. három keretű álló kettős kapu 3x24 m. méretű keretekkel. Dr. Bajkó Zsigmond gazdaságában, Papani (Pápol). Háromszék megye. 5384-4

Eladó jókarban lévő mérsáros strázseker. Brassó, Concordiei 9. 5388-4

Egy jókarban lévő maly gyermekeseti eladó. Brassó, Strada Canalului 20. 5390-4

Két envetor kőgép és 100 db. 5-8 „Dubied”-tű eladó. Hosszafalu 931. 5392-4

KERESKEDELEM - IPAR

Régi ruhákat, cipőket, fehérneműket, magas áron veszünk, házhoz is megyünk. Heuman, Brassó, telefon 29-69. 4831-k

Törött aranyat, ezüstöt legmagasabb áron vásárol. Ehrlich és Nagy, Brassó, Regele Carol 22. 4996-k

Jóminőségű rádiók kaphatók, Bajureanu mérnök, Brassó, Hossz u. 40. 5273-k

Cérnaárak, gombok, zipszárak, harisnyák, ruhafestékek, szalagok és mindenféle rövidárak nagy választékban, nagyban és kis mennyiségben „Progress”-nél, Brassó, strada Hirschler 1. 5330-k

Autóbusz eladó 16 üléses kitűnő állapotban, jó gumikkal, érdeklődni Brassó, Telefon 38-07. 5344-k

Veszek 98—250 cm²-ig kifogástalan állapotban lévő motorkeverőpár. Ajánlatokat „Motorkeverőpár” jellegre a kiadóba kérek. 5365-k

Keresek jégsekrényt aszonnal megvételre. Cim: Foto Julietta, Corso Mozi udvar, Brassó, 5367-k

Régi használt fogárokat állandóan veszek. Klein Károly, Brassó, Penos Curcan (Lakatos utca) 2. 5373-k

Litresűve, nagyobb mennyiségben érkezik. Rendeléseket felvesszünk. Pachin I. Slavovita, Brassó, Murișenilor 7. 5378-k

INGATLAN

Házhely központos közel 700 m² eladó. Landau, Braşov, Gen. Moşina 25. Tel. 17.23 5363-4

Kisebb vidéki családiházat megvételre keresek. Cim: Brassó, Oct. Goga 72, apart. 5. 5362-4

Cserép, mész és épületanyag szükségletét beszerzhetik. Fried Edénél, Sepsiszentgyörgyön, Telefon 61-62. 5286-4

Eladó 600 m² telek kis házsal Spira Harat 34. Esztendő elején némi Kolozsvárral, érdeklődni. Sima Róza, Str. Castelnui 32. 5293-4

Egy fél hold föld Voina gyárral szomszédos. Föld, villany; érdeklődni a tulajdonosnál, Brassó, Baba Novae 68. 5350-4

Háromszék megye Málna községben eladó egy belsőszeg az országútnál mentén, érdeklődni Jákó Gyulánál. 5357-4

BÉRLET

Keresünk alkalmazottaink részére 1-2 szobás, konyhás lakásokat. Esztendő kijáratunk bombaszerű lakásokat. Schioldgépár, Brassó. 5345-b

Keresek tiszta garcon lakást központos gázfűtéssel. Leleptét fizetek. Cim a kiadóban. 5391-4

VEGYES

Jó házikoszt kapható. Brassó, Calea Victoriei (Kut u.) 50. 5276-v

Egy fél pár fekete tömör gumitalpat felcipőt találunk a Gen. Averescu utcában. Atvető a kiadói hivatalunkban, a másik fél pár felmutatása ellenében. 5366-v

Elvesztett Vachler Gábor névről szóló V. 9 számú személyazonossági igazolvány. Bejelentés megtalálóját jutalom ellenében adja le Balogh Géhe, Kádávásárhely. 5377-v

Uj műszerész osztályt adok sepij gyalogpárt. Br. Carmen Sylva 18. 5387-v

Előfizetési díj egy hónapra 4500 lej. Postacímünk: Népi Egység, Brassó, P. Enescu 2.

A MNSZ ifjusági estje

A Magyar Népi Szövetség brassói szervezetének ifjusági csoportja

május 19-én, vasárnap este 6 órai kezdettel nagyszabású, műsorral egybekötött táncmulatságot rendez a szervezet Mester utcai székházában (Vlad Tepeş).

Figyelem!

Figyelem!

A nagyborosnyói és bukaresti „UXUS” R.T.

Ecetgyárak lerakatot nyitottak Brassóban
Matel Basarab utca 12. sz. Telefon 13-82.
(Gulevard szállodával szemben).

Felhívjuk a fogyasztóközönség figyelmét, hogy forduljon teljes bizalommal a bőséges készlettel rendelkező brassói lerakatunkhoz, ahol minden megrendelést azonnal teljesítenek.

Legjobb és legegészségesebb
a vitamint tartalmazó borecet!